

Všeobecné informace - Bulharsko

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [bg](#)

OBSAH

- 1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?
- 2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?
- 3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?
- 4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?
- 5 Který orgán je příslušný:
 - 5.1 v dědických věcech?
 - 5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?
 - 5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?
 - 5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?
- 6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).
- 7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?
- 8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?
- 9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?
 - 9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?
 - 9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?
 - 9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?
- 10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Nakládat se svým majetkem pro případ smrti může každá svéprávná osoba starší 18 let prostřednictvím závěti. Zůstavitel může v závěti nakládat s celým svým majetkem. Závěť může být vlastnoruční (zůstavitel napíše celou závěť vlastní rukou a vlastní rukou ji podepíše) nebo ve formě notářského zápisu, tj. sepsaná notářem za přítomnosti dvou svědků.

Vlastnoruční závěť musí být celá napsána vlastní rukou zůstavitele. Musí být datována a podepsána zůstavitelem. Podpis musí být umístěn pod ustanoveními o pořízení. Závěť může být doručena v zapečetěné obálce do úschovy notáři. V takovém případě notář opatří obálku prohlášením o úschově. Toto prohlášení je podepsáno zůstavitelem a notářem a je zapsáno do zvláštního registru.

Závěť pořízenou veřejnou listinou sepisuje notář za přítomnosti dvou svědků.

Zůstavitel učiní ústní prohlášení o své vůli před notářem, který je zapíše tak, jak ho zůstavitel uvede, a poté je zůstaviteli přečte za přítomnosti svědků. Notář v závěti uvede, že tyto formální náležitosti byly splněny, a uvede místo a datum sepsání závěti. Poté závěť podepíše zůstavitel, svědci a notář. Při sepisování závěti pořízené veřejnou listinou postupuje notář v souladu s § 578 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu.

V případě, že zůstavitel nemůže závěť podepsat, musí uvést důvod a notář toto prohlášení zaznamená dříve, než závěť nahlas přečte.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Po změně pravidel registrace od 1. ledna 2001 musí být registrovány kopie zveřejněných závětí týkajících se nemovitého majetku nebo práv k nemovitému majetku.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Pozůstalý manžel a děti zůstavitele nebo v případě, že zůstavitel nezanechal potomky, rodiče zůstavitele mají nárok na povinný díl. V případě, že zůstavitel zanechal potomky, pozůstalé rodiče nebo manžela, nesmí zůstavitel pořídit o svém majetku ani jej darovat tak, aby to nepříznivě ovlivnilo jejich povinný díl. Celkový součet povinných dílů všech oprávněných osob může činit až pět šestin majetku, pokud zůstavitel zanechal pozůstalého manžela a dvě nebo více dětí. S jiným majetkem, který nepředstavuje povinná díl, může zůstavitel volně nakládat.

Pokud zůstavitel nezanechal pozůstalého manžela, připadají potomkům (včetně osvojenčů) následující povinné díly: v případě jednoho dítěte nebo potomků tohoto dítěte jedna polovina, v případě dvou nebo více dětí nebo jejich potomků dvě třetiny majetku zůstavitele.

Pokud zůstavitel zanechal potomky a pozůstalého manžela, rovná se povinný díl manžela povinnému podílu každého z dětí. V takovém případě činí podíl, se kterým může zůstavitel volně nakládat, jednu třetinu majetku v případě, že zůstavitel zanechal jedno dítě, jednu čtvrtinu v případě, že zanechal dvě děti, a jednu šestinu majetku v případě, že zanechal tři a více dětí.

V případě, že zůstavitel nezanechal žádné potomky, činí povinný díl manžela jednu polovinu v případě, že tento manžel je jediným dědicem, nebo jednu třetinu, pokud zůstavitel zanechal pozůstalé rodiče.

Povinný díl pozůstalého rodiče nebo rodičů činí jednu třetinu.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě dědění ze zákona se uplatní následující zásady v závislosti na konkrétním případě:

- **Pokud byl zůstavitel svobodný a bezdětný**, dědí rovným dílem pozůstalí rodiče nebo pozůstalý rodič (§ 6 dědického zákona, ZN). V případě, že zůstavitel zanechal pouze předky (ascendenty) ve druhém nebo vyšším stupni přímé linie, dědí rovným dílem osoby, které byly vůči zůstaviteli v nejbližším stupni příbuzenství (§ 7 ZN). Pokud zůstavitel zanechal pouze pozůstalé sourozence, dědí tito sourozenci rovným dílem (§ 8 odst. 1 ZN). Pokud zůstavitel zanechal pozůstalé sourozence a předky ve druhém nebo vyšším stupni přímé linie, obdrží tito sourozenci dvě třetiny majetku a tito předci jednu třetinu (§ 8 odst. 2 ZN).
- **Pokud byl zůstavitel svobodný, ale zanechal pozůstalé děti**, dědí tyto děti rovným dílem (§ 5 odst. 1 ZN). Podíl dítěte, které zemře před zůstavitelem, přechází na jeho potomky podle zákonné dědické posloupnosti (právní nástupnictví).
- **Pokud zůstavitel zanechá manžela**, ale nemá žádné děti, předky, sourozence ani jejich potomky, dědí celý majetek manžel (§ 9 ZN).

V případě, že manžel dědí majetek zůstavitele spolu s předky nebo sourozenci či jejich potomky, dědí manžel polovinu majetku, dochází-li k dědictví méně než 10 let od uzavření manželství. V opačném případě náleží manželovi dvě třetiny majetku. V případě, že manžel dědí majetek zůstavitele spolu s předky a sourozenci nebo jejich potomky, náleží manželovi v prvním případě třetina a ve druhém případě dvě třetiny majetku.

- **Pokud zůstavitel zanechá manžela a děti**, dědí manžel a děti rovným dílem (§ 9 odst. 1 ZN).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Pro přijetí dědictví dědicem není stanoven žádný zvláštní postup.

Osoba, která má v držení vlastnoruční závěť, musí usilovat o její zveřejnění notářem, jakmile se dozví o smrti zůstavitele.

Kterákoli zúčastněná strana může požádat příslušný soud prvního stupně pro dané dědičké, aby stanovil lhůtu pro předložení závěti ke zveřejnění notářem.

Notář zveřejní závěť tak, že vydá prohlášení obsahující popis stavu závěti a učiní zápis o jejím otevření. Toto prohlášení podepisuje osoba, která závěť předložila, a notář. K tomuto prohlášení je přiložena listina, na níž je závěť sepsána, přičemž výše uvedené osoby paraforují každou stranu.

V případě, že byla závěť předána do úschovy notáři (§ 25 odst. 2 ZN), provede výše uvedené kroky příslušný notář.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Dědí se přijetím dědictví. Právní účinky přijetí nastanou v okamžiku zahájení dědického řízení.

Přijetí může být provedeno podáním písemné žádosti příslušnému soudci prvního stupně v místě, kde je dědické řízení zahájeno. V takovém případě je přijetí zapsáno do zvláštního registru.

Pokud dědic provede úkon, který jednoznačně svědčí o jeho úmyslu dědictví přijmout, případně pokud dědic zděděný majetek zatají, má se rovněž za to, že dědic dědictví přijal. V posledně uvedeném případě dědic ztrácí právo na svůj podíl na zatajeném majetku.

Na žádost kterékoli ze zúčastněných stran stanoví soudce prvního stupně poté, co předvolal osobu, která má nárok na dědictví, lhůtu, ve které tato osoba může dědictví přijmout nebo odmítnout. Pokud byla na dědice podána žaloba, stanoví tuto lhůtu soud, který vede řízení v této věci.

Pokud se dědic ve stanovené lhůtě nevyjádří, ztrácí právo dědictví přijmout.

Prohlášení o přijetí dědictví je zapsáno do zvláštního soudního registru.

Odmítnutí dědictví se provádí stejným postupem a je registrováno stejným způsobem.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

V tomto případě se uplatní stejný postup jako při přijetí nebo odmítnutí dědictví.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pro odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu není stanoven žádný zvláštní postup. Dědic, který má nárok na povinný díl, ale nemůže ho přijmout v plném rozsahu s ohledem na odkazy nebo dary, se může obrátit na soud, aby tyto odkazy a dary snížil v rozsahu potřebném na doplnění povinného dílu po zohlednění připaných odkazů a darů poskytnutých dotčenému dědici s výjimkou obvyklých darů.

Pokud dědic, jehož povinný díl je nepříznivě ovlivněn, uplatňuje právo na dědictví vůči osobám, které nejsou zákonnými dědici, musí tento dědic dříve přijmout dědictví na základě podrobného soupisu majetku.

Pro účely stanovení části majetku, s níž může zůstavitel svobodně nakládat, a výše povinného dílu dědice se veškerý majetek, který náležel zůstaviteli v okamžiku jeho smrti, stává součástí pozůstalosti po odečtení dluhů a jakéhokoli přírůstku dědictví podle § 12 odst. 2 dědického zákona. Následně se k němu přičtou dary kromě obvyklých darů v závislosti na jejich statusu v době, kdy byly darovány, a jejich hodnoty v době zahájení dědického řízení u nemovitostí, případně v době, kdy byly darovány, v případě movitého majetku.

Požízení pro případ smrti se poměrně sníží, přičemž se nerozlišuje mezi dědici a odkazovníky, pokud zůstavitel neuvedl jinak.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Hlavní způsoby vypořádání majetku představují jeho soudní rozdělení dědictví nebo rozdělení dědictví na základě dohody. Každý spoluvlastník má právo na rozdělení dědictví bez ohledu na velikost svého podílu.

Rozdělení na základě dohody se provádí se souhlasem všech spoluvlastníků a má formu smlouvy. V souladu s ustanovením § 35 odst. 1 zákona o vlastnictví musí být rozdělení movitého majetku v hodnotě vyšší než 50 BGN nebo nemovitého majetku na základě dohody provedeno písemně a podpisy musí být úředně ověřeny. V případě rozdělení na základě dohody se pomyslný podíl každého ze spoluvlastníků na společné pozůstalosti stává předmětem samostatného a nezávislého vlastnického práva na skutečný podíl na majetku ve spoluvlastnictví.

Soudní rozdělení se provádí v rámci zvláštního řízení podle § 341 a násl. občanského soudního řádu. Pro podání návrhu na rozdělení majetku neexistuje žádná promlčecí lhůta. Toto sporné řízení zahrnuje dvě fáze.

První fáze se týká přípustnosti rozdělení.

Spoludědic žádající o rozdělení podá písemný návrh k soudu prvního stupně, k němuž přiloží:

1. úmrtní list zůstavitele a potvrzení o dědictví;
2. potvrzení nebo jiný písemný doklad týkající se pozůstalosti;
3. kopie návrhu a jeho příloh pro ostatní spoludědice.

Během prvního jednání před soudem může kterýkoli jiný spoludědic písemně požádat, aby byl do pozůstalosti zahrnut další majetek. Během prvního jednání před soudem může kterýkoli spoludědic rovněž napadnout právo jiného spoludědice účastnit se tohoto dělení, velikost jeho podílu nebo zahrnutí určitého majetku do dědictví.

Při řízení o rozdělení dědictví projedná soud spory týkající se původu, osvojení, závětí, pravosti písemných důkazů nebo žádostí o snížení výše majetku, o němž bylo učiněno pořízení pro případ smrti, případně darů.

Tato první fáze končí usnesením o přípustnosti rozdělení. Soud stanoví, který majetek bude rozdělen mezi které osoby, a podíl každého spoludědice. Při rozhodování o přípustnosti rozdělení movitého majetku rozhodne soud také o tom, který z podílníků ho má mít v držení.

U tohoto nebo následného rozhodnutí platí, že pokud jeden nebo více dědiců nebude pozůstalost využívat v souladu se svými dědickými právy, může soud na žádost jednoho z dědiců rozhodnout o tom, kteří dědicové mají užívat který majetek až do doby ukončení dělení, případně jaké částky mají uživatelé za toto užívání ostatním dědicům uhradit.

Druhá fáze zahrnuje rozdělení jako takové. Jsou určeny podíly a určen majetek, který připadne do výlučného vlastnictví jednotlivých podílníků. To je provedeno na základě vypracování rozhodnutí o rozdělení a losování. Soud vypracuje rozhodnutí o rozdělení na základě znaleckého posudku v souladu s dědickým zákonem. Po vypracování návrhu rozhodnutí o rozdělení předvolá soud strany, aby jim návrh předložil a vyslechl jejich námitky. Poté soud vypracuje a rozsudkem vyhlásí konečné rozhodnutí o rozdělení. Poté, co rozsudek o rozhodnutí o rozdělení nabude právní moci, předvolá soud strany za účelem losování. Soud může rozdělit zděděný majetek mezi podílníky bez losování, pokud se určení podílů a losování prokáže jako nemožné nebo nevhodné.

Pokud je majetek nedělitelný a nelze jej přidělit k žádnému podílu, nařídí soud jeho prodej ve veřejné dražbě. Této veřejné dražby se mohou jako dražitelé zúčastnit i podílníci.

V případě, že nedělitelným majetkem je obydlí, které bylo vlastnictvím společenství založeného sňatkem ukončeným smrtí jednoho z manželů nebo rozvodem, a pozůstalý manžel nebo bývalý manžel, jemuž byla svěřena rodičovská práva k dětem narozeným v tomto manželství, nemá vlastní obydlí, může soud na žádost tohoto manžela použít toto obydlí jako podíl a vypořádat podíly ostatních podílníků tak, že jim připadne jiný majetek nebo hotovost.

V případě, že nedělitelným majetkem je obydlí, může kterýkoli podílník, který v něm žil v okamžiku zahájení dědického řízení a který nemá žádný jiný domov, požádat o přidělení tohoto majetku do svého podílu, přičemž podíly ostatních podílníků budou vypořádány tak, že jim připadne jiný majetek nebo hotovost. Pokud tyto podmínky splňuje více podílníků, kteří vznesou nárok na tento majetek, bude dána přednost té osobě, která nabídne nejvyšší cenu.

Návrh na přidělení může být podán nejpozději na prvním soudním jednání poté, co se rozhodnutí soudu o přípustnosti rozdělení stane vykonatelným. Majetek se ocení tržně.

V případě úhrady v hotovosti musí být platba spolu se zákonným úrokem provedena do šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o přidělení majetku vstoupí v platnost.

Podílník, do jehož podílu byl daný majetek zařazen, se stane vlastníkem poté, co v určené lhůtě provede úhradu v hotovosti včetně zákonných úroků. Pokud nebude úhrada v této lhůtě provedena, stane se přidělení ze zákona neplatným a daný majetek bude nabídnut k prodeji ve veřejné dražbě. Majetek může být přidělen jinému podílníkovi, aniž by byl nabídnut k prodeji ve veřejné dražbě, pokud tento podílník splňuje příslušné požadavky a o přidělení požádal ve stanovené lhůtě, a to za předpokladu, že bezodkladně uhradí odhadní cenu sníženou o hodnotu jeho podílu na ní. Výnosy budou poměrně rozděleny mezi ostatní podílníky.

Soudní řízení o rozdělení může být ukončeno a pozůstalost vypořádána na základě dohody, ke které strany dospějí a která je schválena soudem.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Osoba se stává dědicem nebo odkazovníkem přijetím dědictví. Před přijetím dědictví může osoba, která má nárok dědit, pozůstalost spravovat a domáhat se jejího zachování posesorní žalobou.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Získáním příslušného podílu (nerozděleného podílu) na pozůstalosti zůstavitele získá každý dědic nebo odkazovník pomyslnou část zůstavitelova majetku a jeho dluhů, které jsou součástí pozůstalosti.

Za dluhy váznoucí na pozůstalosti odpovídají dědicové, kteří přijali dědictví, a to podle velikosti svých podílů.

Dědic, který přijal dědictví na základě výhrady soupisu, odpovídá za dluhy pouze do výše nabytého dědictví.

Přijetí dědictví s výhradou soupisu musí být uplatněno písemně před soudem prvního stupně do tří měsíců ode dne, kdy se dědic dozvěděl o zahájení dědického řízení. Soudce prvního stupně může tuto lhůtu prodloužit až o tři měsíce. Přijetí se zapisuje do zvláštního rejstříku u soudu.

Nesvéprávné osoby a státní i nestátní organizace mohou přijmout dědictví pouze na základě soupisu pozůstalosti.

Pokud jeden z dědiců přijme dědictví na základě výhrady soupisu, mohou ji využít i ostatní dědicové, aniž je tím dotčeno jejich právo přijmout nebo odmítnout dědictví.

Soupis je pořízen v souladu s občanským soudním řádem.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Opisy zveřejněných závětí týkajících se nemovitého majetku a práv k nemovitému majetku musí být zaregistrovány. V případě univerzálních závětí je existence nemovitého majetku v příslušném soudním okrese doložena prohlášením s úředně ověřeným podpisem oprávněné osoby, které identifikuje nemovitý majetek nacházející se v příslušném soudním okrese, o němž oprávněná osoba ví. Toto prohlášení se předkládá společně se závětí rejstříkovému soudci v okrese, v němž se daná nemovitost nachází.

Rejstříkový soudce vydá pokyn rejstříkovému úřadu v místě, kde se nemovitý majetek nachází, aby tento majetek zaevidoval tak, že vloží listiny podléhající zápisu do veřejně přístupného rejstříku.

K žádosti o registraci jsou přiloženy dvě úředně ověřené kopie závětí týkající se daného nemovitého majetku a práv k nemovitému majetku.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Jmenování správce pozůstalosti není povinné. Zůstavitel může povolat jednu nebo více svéprávných osob jako správce pozůstalosti.

Na žádost kterékoli ze zúčastněných stran může místně příslušný soud prvního stupně stanovit lhůtu, v níž může pověřená osoba toto povolení přijmout. Pokud tato lhůta marně uplyne a pověřená osoba povolení nepřijme, má se za to, že pověřená osoba povolení odmítla.

Soud prvního stupně může správce pozůstalosti odvolat v případě, že je nedbalý nebo nezpůsobilý, případně jedná způsobem neslučitelným s důvěrou vloženou ve správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Viz odpověď na předchozí otázku.

Pokud zůstavitel zemřel, aniž by zanechal závěť, nebo nepovolal správce pozůstalosti, může majetek spravovat jakákoliv osoba, která má nárok dědit, a může podávat posesorní žaloby vedoucí k jeho zachování, dokud nedojde k přijetí dědictví.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Správce pozůstalosti musí vyhotovit soupis majetku a přizvat k účasti dědice a odkazovníky.

Správce pozůstalosti se ujme pozůstalosti a spravuje ji v rozsahu nezbytném ke splnění pořízení pro případ smrti.

Správce není oprávněn převádět majetek, pokud to není nutné a nepovolí to soudce prvního stupně, který vydá rozhodnutí po vyslechnutí dědiců.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Pokud zůstavitel zanechal vlastnoruční závěť, notář tuto závěť zveřejní tak, že vydá prohlášení obsahující popis stavu závěti a učiní zápis o jejím otevření.

Zákonní dědici jsou legitimizováni potvrzením o dědictví, které vydá starosta obce, na jejímž území měl zůstavitel poslední trvalé bydliště. Potvrzení o dědictví se vydává pouze ve vztahu k osobám, které byly ke dni své smrti zapsány do evidence obyvatelstva a pro které byl vystaven úmrtní list.

Toto potvrzení se vydává v souladu s § 24 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel a s § 9 nařízení o vydávání potvrzení na základě evidence obyvatel. Toto potvrzení se vydává dědicům ze zákona, jejich právním zástupcům nebo třetím stranám, pokud je tyto třetí strany potřebují za účelem výkonu zákonných oprávnění nebo jsou k tomu výslovně pověřeny úředně ověřenou plnou mocí.

Pro vydání tohoto potvrzení jsou nezbytné následující dokumenty:

- žádost na formuláři informačního střediska evidence občanů (GRAO), ve které jsou uvedeny podrobnosti o dědicích zůstavitele a kterou musí podat dědic nebo osoba pověřená jedním z dědiců,
- kopie úmrtního listu (pokud byl vydán jinou obcí),
- doklad totožnosti žadatele,
- úředně ověřená plná moc, pokud je žádost podána pověřeným zástupcem.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 11/12/2015